

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

mevrouw Marieke Kindt en de heer Mark Cromheecke

tegen

de heer Douglas De Coninck, journalist, en de heer Yves Desmet, hoofdredacteur van De Morgen

Met een brief van 7 maart 2005 dienen mevrouw Marieke Kindt en de heer Mark Cromheecke klacht in tegen journalist Douglas De Coninck. Aanleiding zijn een artikel van De Coninck met als titel 'Hoe de nv Dump Het Afval Overal vijftien jaar lang kon doorgaan' in De Morgen van 19 februari 2005 en een naschrift van de journalist bij de lezersbrief van beide klagers in De Morgen van 3 maart 2005.

De ombudsman van de Raad voor de Journalistiek heeft de inhoud van de klachtbrief meegedeeld aan de journalist en aan de hoofdredacteur van De Morgen. De ombudsman heeft een poging ondernomen om het geschil minnelijk te regelen, maar die heeft geen resultaat opgeleverd.

De hoofdredacteur van De Morgen en journalist Douglas De Coninck hebben op de klacht geantwoord in een brief van 13 juni 2005. Klagers hebben hierop schriftelijk gerepliceerd met een brief van 30 juni 2005. Beide partijen hebben de Raad voor de Journalistiek stukken bezorgd om hun stelling kracht bij te zetten.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 7 februari 2006. De twee klagers en de journalist zijn persoonlijk hun standpunt komen toelichten.

DE FEITEN

Klagers zijn ambtenaren ruimtelijke ordening en stedenbouw. Marieke Kindt is stedenbouwkundig inspecteur van het Vlaams gewest voor Oost-Vlaanderen. Mark Cromheecke is diensthoofd ruimtelijke ordening en stedenbouw van de provincie Oost-Vlaanderen. Op 19 februari 2005 publiceert De Morgen een reportage van Douglas De Coninck naar aanleiding van de veroordeling, enkele dagen voordien, van twee afvalbaronnen die jarenlang zware milieumisdrijven hebben gepleegd. In zijn artikel zoekt De Coninck naar een antwoord op de vraag waarom de illegale stortingen zo lang hebben voortgeduurd. Onder de tussentitel "SP.A-VLD-connectie" legt hij een band tussen in eerste instantie de plaatselijke bestuurscoalitie, ten tweede een bestendig afgevaardigde van VLD signatuur, tevens neef van de veroordeelde storters, en bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, en ten derde beide klagers.

Over Marieke Kindt schrijft hij dat ze een bekende figuur is binnen de socialistische vrouwenbeweging, als lid van het VOK, het Vrouwen Overleg Komitee. Het artikel maakt melding van een proces-verbaal dat door Kindt is opgesteld, en waarin wordt meegedeeld dat een bepaald dossier is afgehandeld. Voorts schrijft De Coninck dat Mark Cromheecke, die in het artikel als haar partner wordt voorgesteld, een ex-kabinetslid is van toenmalig vice-premier Vande Lanotte en dat hij onder een bestendig gedeputeerde werkt, die een neef is van de veroordeelde afvalbaron. In het artikel wordt mevrouw Kindt tweemaal geciteerd. In een eerste citaat verklaart ze dat ze enkel bevoegd is voor stedenbouw en niet voor leefmilieu. In een tweede citaat verklaart ze dat haar relatie tot het privé-leven behoort, dat zijzelf pas sinds

2000 en haar vriend pas sinds 2001 hun huidige functie uitoefenen. Zij wijst aldus de verantwoordelijkheid af voor vijftien jaar voortdurende misdrijven.

Na publicatie van het artikel sturen klagers een lezersbrief naar De Morgen, die in de krant verschijnt op 3 maart 2005, gevolgd door een naschrift van Douglas De Coninck.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

In hun klachtbrief, in hun tweede brief en tijdens de hoorzitting verwijten klagers de journalist dat hij verschillende fouten heeft begaan, zowel in zijn oorspronkelijk artikel als in het naschrift bij hun lezersbrief. Op de hoorzitting vatten zij hun verwijten samen in drie punten: een inbreuk op de privacy en twee feitelijke onjuistheden. In de eerste plaats nemen zij het niet dat zij met naam worden vermeld en dat naar hun relatie wordt verwezen, terwijl zij maar zijdelings iets met de zaak te maken hebben. Voorts heeft de journalist geschreven dat Marijke Kindt een bekende figuur was in de socialistische vrouwenbeweging, terwijl zij actief was bij het pluralistische Vrouwen Overleg Komitee. Mark Cromheecke was evenmin een gewezen kabinetslid van vice-premier Vande Lanotte, zoals De Coninck schrijft, maar wel één van zijn studenten en nadien wetenschappelijk medewerker aan de universiteit. Klagers zijn van oordeel dat de journalist daarmee suggereert dat zij deel uitmaken van een politiek complot met de bedoeling de afvalbaronnen de hand boven het hoofd te houden. De Morgen heeft wel de lezersbrief van klagers gepubliceerd, waarin zij een en ander rechtzetten. Maar in het naschrift bij de lezersbrief blijft de journalist zijn beweringen volhouden. Vandaar dat zij een klacht hebben ingediend bij de Raad voor de Journalistiek. Klagers trekken op de hoorzitting wel de klacht in die ze hadden ingediend tegen hoofdredacteur Yves Desmet, omdat ze hem geen concrete fout aanwrijven.

In hun schriftelijke repliek van 13 juni 2005 voeren Yves Desmet en Douglas De Coninck aan dat de klacht onontvankelijk is ten aanzien van Desmet en ongegrond ten aanzien van De Coninck. De argumenten worden op de hoorzitting door Douglas de Coninck verder ontwikkeld. De Coninck voert aan dat hij in zijn artikel is ingegaan op vragen die gesteld werden door de bewoners van de wijk waar de zware milieuverontreiniging zich voordeed, en die ook in andere media en tijdens het proces aan bod zijn gekomen. Hij heeft daarom beschreven welke de rol is van klagers, maar hij heeft hen niet beschuldigd. Integendeel heeft hij beschreven hoe de gemeente zich achter een brief van Marieke Kindt heeft verscholen om niet op te treden tegen de milieudelicten, aldus nog De Coninck. De journalist voert nog aan dat zijn nawoord bij de lezersbrief van klagers bedoeld is om de feiten in hun context te plaatsen.

BESLISSING

1. Ten aanzien van hoofdredacteur Yves Desmet:

De Raad voor de Journalistiek neemt er akte van dat klagers hun klacht tegen de hoofdredacteur niet handhaven.

2. Ten aanzien van journalist Douglas De Coninck:

2.1. De journalist heeft geen overtuigende argumenten aangevoerd waarom het journalistiek verantwoord was om in zijn artikel privé-gegevens over klagers openbaar te maken. Het resultaat van die openbaarmaking, samen met de bekendmaking van vermeende politieke banden van klagers, is dat er in het artikel rond beide klagers aan negatieve sfeerschepping wordt gedaan. De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat de journalist het privé-leven van klagers onvoldoende heeft gerespecteerd. (*Zie artikel 5 van de Verklaring van de plichten van de journalist: 'Zich ertoe verplichten het privé-leven van de personen te eerbiedigen.'*, en *artikel 5 van de Code van journalistieke beginselen: 'De uitgevers, de hoofdredacteuren en de journalisten moeten de individuele waardigheid en de privacy respecteren.'*).

2.2. Het artikel van 19 februari 2005 bevat minstens twee onjuistheden over klagers. Ten eerste wordt het VOK voorgesteld als een socialistische organisatie, terwijl het een pluralistische vrouwenbeweging is. Ten tweede schrijft de journalist dat tweede klager actief was op het kabinet van minister Vande Lanotte, terwijl het aan de universiteit is dat hij met hem heeft samengewerkt. Klagers hebben deze fout rechtgezet in hun lezersbrief, gepubliceerd op 3 maart 2005. In zijn naschrift bij de lezersbrief geeft de journalist zijn fout weliswaar toe, maar voegt hij eraan toe dat tweede klager toen werd gezien als 'een van de belangrijkste adviseurs' van Vande Lanotte, waardoor hij opnieuw de negatieve sfeer van verdachtmaking van klagers bevestigt. De journalist is daarmee tekort geschoten in zijn plicht om op een faire wijze onjuiste informatie recht te zetten (*Zie artikel 7 van de Code van journalistieke beginselen: 'Fouten en informatie die na publicatie ervan foutief blijken te zijn, moeten rechtgezet worden en dit zonder beperking.'*).

De klacht is gegrond ten aanzien van journalist Douglas De Coninck.

Brussel, 11 mei 2006